

Rekenkamer Buch

Tav de voorzitter, mw. drs. J. de Groot

Geachte mevrouw de Groot,

U ontvangt deze brief namens de volgende fracties van de gemeente Heiloo: D66 Heiloo, Heiloo Lokaal en PvdA Heiloo. We willen u met deze brief een aantal zaken met betrekking tot (de organisatie van) de gemeentelijke financiën van Heiloo aan u voorleggen met de vraag om die te onderzoeken. Eerst schetsen we een aantal zaken die zich in het nabije verleden hebben voorgedaan die de aanleiding zijn van onze zorgen. Daarna leggen we uit over welke punten we ons zorgen maken, en beschrijven daarna op welke punten we graag het oordeel van de Rekenkamercommissie hebben. Met uw aanbevelingen hopen we eventueel noodzakelijke maatregelen te nemen om het gemeentelijk financieel beleid zo gezond mogelijk te houden, dan wel te laten worden.

Aanleiding

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de gemeente Heiloo in maart 2014 de Overeenkomst Nieuwe Strandwal (ONS) ondertekend, gevolgd door een realisatieovereenkomst in juni 2016⁷ betreffende de afslag A9. De geraamde en begrote kosten waren voor de gemeente 8,1 miljoen Euro. Inmiddels is (al vóór de aanvang van de werkzaamheden zijn gestart) duidelijk dat dit bedrag fors zal worden overschreden, inmiddels met minimaal € 3 miljoen, waarvan zeker € 6 ton ten laste van de gemeente Heiloo. De dekking hiervan is nog niet duidelijk. Er is ook nog geen duidelijkheid over de BTW-problematiek. In de calculaties is uitgegaan van het meest voordelige scenario.

Een gevolg van de aanleg van de afslag A9 is een toename van het verkeer, zeker richting Egmond. Met de ondertunneling van de spoorweg over de Vennewatersweg wordt dit (deels) gefaciliteerd. Deze ondertunneling was begroot op € 10,8 miljoen, waarvan € 3,3 miljoen voor rekening van Heiloo. Ook hier is inmiddels duidelijk dat er een overschrijding van het budget is, in dit geval minimaal € 2,6 miljoen en geheel ten laste van Heiloo.

Uiteraard heeft de aanleg van beide kunstwerken gevolgen voor de verkeersdruk op de Vennewatersweg. Met de ontwikkeling van de grote woningbouwprojecten ten zuiden van de Vennewatersweg (Zuiderloo en Zandzoom) zal ook de verkeersstroom van noord naar zuid toenemen, waardoor aanpassingen noodzakelijk zijn om de veiligheid van de verschillende oversteekpunten over de Vennewatersweg te garanderen. Dat is des te meer van belang omdat veel Heilooër kinderen naar de middelbare school in Castricum gaan. We hebben moeten constateren dat de financiële consequenties van deze noodzakelijke aanpassingen simpelweg zijn vergeten. Het is ook duidelijk dat de afslag A9 een grotere druk zal leggen op een aantal plaatsen in het dorp die nu al te maken hebben met een hoge verkeersdruk, met name de oost- westverbindingen.

Onze zorg

Bovenstaande gebeurtenissen zijn zorgwekkend. De gemeente wordt telkens geconfronteerd met blijkbaar niet voorziene kosten. De bedragen waarover het gaat zijn zo groot dat we vrezen voor de stabiliteit van de financiële positie van de gemeente. Vooral het feit dat de kosten van de (voorzienbare) kosten van de aanpassingen van de oversteekpunten nooit zijn betrokken is zorgwekkend. Voor een kleine gemeente als Heiloo zijn projecten als Zuiderloo, Zandzoom, afslag A9, ondertunneling spoorweg Vennewatersweg en oversteekpunten Vennewatersweg enorme uitdagingen, die ook nog eens in de tijd samenvallen. We stellen onszelf vragen als:

- Zijn we als kleine gemeente wel in staat om dergelijke projecten in samenhang te managen?

- Zijn we in staat de financiële consequenties van dergelijke vergaande beslissingen te overzien?
- Zijn er gevolgen van de aanleg van de A9 en ondertunneling die we nog niet hebben voorzien, zoals noodzakelijke maatregelen om de oost-west verbindingen te ontlasten?

Onze vragen aan de Rekenkamercommissie

We willen graag dat de Rekenkamercommissie ons meer inzicht geeft in de vraag of gemeente Heiloo voldoende is geëquipeerd om projecten als hierboven genoemd te managen, en (als dat onvoldoende het geval is) welke maatregelen nodig zijn om dit te verbeteren. We zouden graag willen dat uw commissie een analyse maakt van de besluitvorming rond bovenstaande projecten, vooral gericht op de bestuurlijke en ambtelijke aspecten ervan. We zijn daarbij vooral geïnteresseerd in de volgende zaken:

- het functioneren van de gemeentelijke organisatie. Het gaat dan om vragen als:
 - o was het ambtelijk apparaat voldoende toegerust om het gemeentelijk bestuur adequaat te adviseren?
 - o was de communicatie tussen het bestuur en het ambtelijk adequaat?
- de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid. Het gaat dan om vragen als:
 - o wat waren precies de problemen die moesten worden opgelost. Waren die voldoende gedefinieerd?
 - o Zijn de risico's, bijvoorbeeld de BTW-risico's, adequaat ingeschat?
 - o was de samenhang tussen de verschillende projecten voldoende in beeld?
 - o Is er voldoende zicht op (wellicht nog niet voorziene) gevolgen van eerder genomen beslissingen?
- Wat kunnen wij doen om het functioneren van ons bestuurlijk-ambtelijk systeem te optimaliseren?

We laten het uiteraard aan uw oordeel over wat u onderzoekt en op welke wijze, maar willen wel graag aangeven wat wij met uw onderzoek zouden willen doen:

- de noodzakelijke maatregelen nemen om het ambtelijk en bestuurlijk apparaat van de gemeente Heiloo voldoende te equiperen voor de uitdagingen waar onze gemeente in de nabije toekomst mee wordt geconfronteerd;
- daarmee te borgen dat we een samenhangend overzicht krijgen van alle projecten en ontwikkelingen die als gevolg van de aanleg van de A9 en de ondertunneling van de spoorwegovergang op ons af komen;
- en zodoende de financiële positie van onze gemeente veilig kunnen stellen.

We kunnen ons voorstellen dat u nog nader overleg met ons wilt over de concretisering van uw onderzoeksvragen. Uiteraard zijn we graag bereid daarover met u te overleggen.

Vriendelijke groet,

Namens de fractie van D66 Heiloo, Heiloo Lokaal en PvdA Heiloo

Fons Hopman,
fractievoorzitter D66 Heiloo